

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyň JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Lenky Kaniové v právní věci žalobkyně: **MERKUR HOŘOVICE s. r. o.**, se sídlem Masarykova 1503, Hořovice, zastoupené Mgr. Jiřím Kokešem, advokátem se sídlem Na Flusárně 168, Příbram, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 6. 2017, č. j. 25645/17/5200-11432-711891, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2017, č. j. 46 Af 30/2017 – 32,

takto:

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 20. 12. 2017, č. j. 46 Af 30/2017 – 32, **se zrušuje** a věc **se vrací** krajskému soudu k dalšímu řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Krajský soud v Praze usnesením ze dne 20. 12. 2017, č. j. 46 Af 30/2017 – 32, zastavil řízení ve shora označené věci pro nezaplacení soudního poplatku za žalobu ve lhůtě 15 dnů stanovené usnesením ze dne 22. 11. 2017, č. j. 46 Af 30/2017 – 30, které bylo zástupci žalobkyně doručeno dne 23. 11. 2017.

[2] Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) brojila proti usnesení krajského soudu kasační stížností, v níž namítla, že soudní poplatek za žalobu uhradila dne 24. 11. 2017, tedy v rámci patnáctidenní lhůty stanovené usnesením soudu. Toto tvrzení doložila výpisem ze svého bankovního účtu.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[3] Kasační stížnost je přípustná. Důvodnost kasační stížnosti soud posoudil v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů a zkoumal přitom, zda napadené rozhodnutí netrpí vadami, k nimž je povinen přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále jen „s. ř. s.“).

[4] Kasační stížnost je důvodná.

[5] Nejvyšší správní soud si vyžádal od krajského soudu vyjádření ke kasační stížnosti, neboť ze spisu krajského soudu nevyplývaly žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit, zda krajský soud předmětnou platbu soudního poplatku obdržel.

[6] Krajský soud ve svém vyjádření potvrdil, že platba stěžovatelky byla na jeho účet přijata dne 27. 11. 2017, což doložil duplikátem záznamu o složení, vyhotoveným dne 11. 1. 2018. Dodal, že následným šetřením zjistil v rozhodném období výpadky programu Lotus, které měly za následek, že se uhrazené poplatky do programu nepromítly. Příslušný senát tehdy neobdržel od účtárny listinný záznam o složení poplatku a následně si vyžádal jeho duplikát, který ke svému vyjádření připojil.

[7] Z výše popsaných skutkových okolností je zřejmé, že včasná úhrada soudního poplatku stěžovatelkou není sporná. Krajský soud tuto úhradu nezaznamenal pouze vlivem technické chyby. Je proto nepochybné, že řízení ve věci sp. zn. 46 Af 30/2017 bylo zastaveno nezákonně. S ohledem na novelu zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, provedenou zákonem č. 296/2017 Sb., však krajský soud nemůže tuto vadu napravit sám zrušením usnesení o zastavení řízení. Citovaná novela totiž zrušila § 9 odst. 7 větu první zákona o soudních poplatcích, podle které „[u]*snesení o zastavení řízení pro nezaplacení poplatku zruší soud, který usnesení vydal, je-li poplatek zaplacen ve věcech správního soudnictví dříve, než usnesení nabylo právní moci, a v ostatních věcech nejpozději do konce lhůty k odvolání proti tomuto usnesení*“. Nejvyšší správní soud proto kasační stížnosti vyhověl.

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[8] Nejvyšší správní soud shledal kasační stížnost důvodnou, proto usnesení krajského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení (§ 110 odst. 1. s. ř. s.). V něm krajský soud rozhodne vázán právním názorem Nejvyššího správního soudu vysloveným v tomto rozsudku (§ 110 odst. 4 s. ř. s.). Krajský soud rozhodne v novém rozhodnutí rovněž o nákladech řízení o této kasační stížnosti (§ 110 odst. 3 s. ř. s.).

[9] Pro úplnost soud doplňuje, že s ohledem na okolnosti případu nevyžadoval zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Na posuzovanou věc není možné aplikovat závěry rozšířeného senátu vyslovené v usnesení ze dne 9. 6. 2015, č. j. 1 As 196/2014 – 19, č. 3271/2015 Sb. NSS, podle kterých povinnost zaplatit poplatek za kasační stížnost nevzniká pouze u kasačních stížností proti usnesením o procesních návrzích, tedy proti rozhodnutí o žádosti o osvobození od soudního poplatku a žádosti o ustanovení zástupce. Naopak stěžovatel má podle rozšířeného senátu povinnost zaplatit poplatek za řízení o kasační stížnosti tehdy, pokud kasační stížnost směřuje proti rozhodnutí krajského soudu o návrhu podaném ve věci samé (o žalobě), tedy i o zastavení řízení.

[10] Rozšířený senát však nemohl předvídat okolnosti, které nastaly v nyní posuzované věci. V době rozhodování rozšířeného senátu totiž existovala možnost krajského soudu, aby si sám zrušil rozhodnutí o zastavení řízení podle § 9 odst. 7 věty první zákona o soudních poplatcích ve znění do 29. 9. 2017 (viz výše odst. [7]). Tento postup mohl využít i v případě, kdy k zastavení došlo pouze v důsledku zjevné (ať již lidské či technické) chyby a poplatek byl řádně uhrazen. Nebylo tak třeba zásahu kasačního soudu a žalobci tak nevznikly žádné dodatečné náklady.

[11] Z ničeho nelze dovodit a nebylo by ani v souladu se zásadou racionálního zákonodárce domnívat se, že účelem novelizace § 9 odst. 7 zákona o soudních poplatcích bylo zpoplatnit možnost obrany žalobce proti zjevné a nesporné chybě krajského soudu, v jejímž důsledku došlo k nezákonnému zastavení řízení. Podle usnesení rozšířeného senátu č. j. 1 As 196/2014 – 19 mají soudní poplatky tři základní funkce: fiskální (jejímž cílem je, aby ti, kdo se obracejí na soudy, přispěli k úhradě nákladů spojených s jejich činností), regulační (jejímž cílem je odradit podatele od svévolných, bezdůvodných anebo malicherných návrhů, které by soudy zbytečně zatěžovaly) a motivační (jež má působit tak, aby povinní dobrovolně plnili své povinnosti a účastníci právních vztahů řešili své spory mimosoudně). Zpoplatnění kasační stížnosti za situace, která nastala v nyní posuzované věci, by neodpovídalo ani jedné z nich. Nejvyšší správní soud proto uzavřel, že kasační stížnost v nyní posuzované věci soudnímu poplatku nepodléhá.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 1. února 2018

JUDr. Filip Dienstbier
předseda senátu